

FSD2246 LAPSIPERHEIDEN ELINOLOSUHTTEIDEN MUUTOKSET 1990-LUVUN SUOMESSA
1996

FSD2246 CHANGES IN LIVING CONDITIONS OF FAMILIES WITH CHILDREN IN 1990s FIN-
LAND 1996

Tämä dokumentti on osa yllä mainittua Yhteiskuntatieteelliseen tietoaarkistoon arkistoitua tutkimusaineistoa.

Dokumenttia hyödyntävien tulee viitata siihen asianmukaisesti lähdeviitteellä.

Lisätiedot: <http://www.fsd.uta.fi/>

This document forms a part of the above mentioned dataset, archived at the Finnish Social Science Data Archive.

If the document is used or referred to in any way, the source must be acknowledged by means of an appropriate bibliographic citation.

More information: <http://www.fsd.uta.fi/>

Detta dokument utgör en del av den ovannämnda datamängden, arkiverad på Finlands samhälls-
vetenskapliga dataarkiv.

Om dokument är utnyttjat eller refererat till måste källan anges i form av bibliografisk referens.

Mer information: <http://www.fsd.uta.fi/>

Tampereen yliopisto
sosiologian ja sosiaalipsykologian laitos

KOTITALOUS - PERHEHAASTATTELURUNKO

Yhteispohjoismainen tutkimusprojekti:

Lapsiperheiden arkielämää pohjoismaisissa yhteiskunnissa vuonna 1996.

ISS, Trondheim
DEPT OF SOCIOLOGY, Jyväskylä
DEPT OF SOCIOLOGY AND SOCIAL PSYCHOLOGY, Tampere
SOCIOLOGISKA INSTITUTION EN, Uppsala

PERHEHAASTATTELU

1. YHTEINEN HAASTATTELUOSUUS

ESITTELY

- Projektin tavoite: tutkia lapsiperheiden elinolosuhteiden ja elämäntilanteiden eroja.
- Anonymiteetti ja anonymisointi käsikirjoituksessa.
- Julkaisut: tutkimusraportteja, kirjaprojekti ja joukko tieteellisiä artikkeleita.
- Osallistujat saavat palautteena lyhyen raportin.
- Haastattelun kulku:
 - * selvittää haastateltavan oikeudet ja mahdollisuus taukoihin tai jaksotettuun
 - * selvittää haastattelun kesto
 - * kysyä onko vastaajalla jotakin kysymyksiä tai epäselvyyksiä haastattelun suhteen

A) PERHEEN TAUSTATIEDOT (lyhyesti)

1. Perheen jäsenet

	nimi	ikä	ammatti / mitä tekee
1.
2.
3.
4.
5.
6.

2. Milloin olette tavanneet? (puolisot)

3. Kuinka kauan olette asuneet yhdessä?

ASUMINEN

4. Kuinka kauan olette asuneet tässä asunnossa?

5. Asutteko vuokralla vai omistatteko asunnon?

6. Minkä kokoinen asuntonne/talonne on? (huoneluku)

7. Miksi asutte juuri tällä alueella?

- millaisia ihmisiä alueella asuu (naapurusto, talo, kaupunginosa)?

C) MUUTOKSET PERHEESSÄ

Lapsiperheiden elämäntilanteet ovat nykyisin hyvin erilaisia

13. Onko teidän tilanteenne (lapsiperheenä) muuttunut jotenkin 90-luvulla?

- taloudellisesti (parempaan/huonompaan)
- työn suhteen
- asuminen
- ystävä- ja tuttavapiiri
- muuten (palkka, verotus, sos.turvan leikkaukset, poliittinen osal.)

14. JOS ON: Miten olette suhtautuneet / sopeutuneet muutoksiin?

15. Millaista luulette elämänne olevan 5 vuoden päästä?

16. Mitä ajattelette tekevänne, kun lapsenne lähtevät pois kotoa?

D) MAKU (habitus / kulutus)

17. Puhutaanpa hieman mausta ja tyylistä:

Millainen on "hyvännäköinen", mukava koti?

- Millaisista huonekaluista / sisustuksesta pidätte?
- Onko oma kotinne mieltymystenne mukainen?
- Mitä ette missään nimessä hankkisi tai laittaisi kotinne?

Millaisesta musiikista pidätte / ette pidä?

Millaisista TV-ohjelmista pidätte ette pidä?

Millaiset vaatteet ovat hyvännäköisiä / tyylikkaitä, millaiset tyyliittömiä?

Kun haluatte nautiskella hyvän ruoan ja juoman merkeissä, mitä silloin syötte ja juotte?

18. Mistä maku- ja tyyli käsityksen ne ovat peräisin? (kotoa, muualta)

19. Onko teillä samanlainen maku?

20. Jos voittaisitte tai perisitte 100 000 mk, mitä tekisitte rahoilla?

21. Mikä on mielestänne tärkein asia, joka tekee elämästä hyvän elämän?

22. Miten tärkeä teille on koti?

2. YKSILÖOSUUS

E) ELÄMÄNKULKU

23. Millainen oma lapsuutesi perhe oli?

- taloudellinen tilanne
- elämäntyyli
- asuminen
- vanhempien ammatit
- sisarusten määrä
- koulutus (merkitys, tärkeys)
- sosiaalinen asema

24. Onko nykyisen perheesi ja lapsuutesi perheen elinoloissa ja elämäntyyliessä eroja?

- entä sinun ja sisarustesi (perheiden) välillä?
- entä sinun ja lapsuudenystäviesi välillä?
- entä sinun ja vanhempiesi välillä?
- entä verrattuna yleensä yhteiskuntaan?

25. Missä määrin elämäsi on ollut sellaista kuin 20-vuotiaana ajattelit? (18-vuotiaana)

26. Mitkä asiat tai tapahtumat ovat merkittävästi vaikuttaneet tai muuttaneet elämääsi?

- tapahtumat, joihin et ole itse voinut vaikuttaa (sairaudet, kuolema, jne.)
- tapahtumat, joihin olet itse vaikuttanut (lasten syntymä, avioliitto, avioero kotoa lähteminen, opiskelu, matkat, jne.)

Puhukaamme hieman sinun koulutus- ja työhistoriastasi

27. Luettele järjestyksessä kaikki koulut, joita olet käynyt.

- 1).....
- 2).....
- 3).....
- 4).....
- 5).....
- 6).....

28. Millaisia töitä olet tehnyt?

- 1).....
- 2).....
- 3).....
- 4).....
- 5).....
- 6).....

29. Miksi jatkoit opiskelua peruskoulun / lukion jälkeen? TAI

Miksi menit töihin peruskoulun / lukion jälkeen?

KOULUTTAMATTOMAT:

Onko koulutuksen puute haitannut sinua työelämässä?

F) ARKIELÄMÄN JÄRJESTÄMINEN

30. Millainen on tavallinen arkipäiväsi? (aamusta iltaan)

- päivän sisältö mahdollisimman tarkasti
- kuinka selvästi työ ja vapaa-aika erottuvat toisistaan?
- kuka tekee kotityöt / onko työnjako selvää?
- eroavatko viikonpäivät toisistaan?
- kuinka paljon pystyt itse suunnittelemaan arkipäivien kulkua?

31. Mitä teette vapaa-aikana? (aikuiset ja lapset)

- arkena, viikonloppuisin, loma-aikoina

32. Onko sinulla harrastuksia?

- keiden kanssa harrastat (perheenjäsenet, muut, yksin)?
- miten tulit aloittaneeksi harrastuksen?
- kuinka tärkeitä harrastuksesi sinulle ovat?

33. Jääkö sinulla mielestäsi tarpeeksi aikaa lapsille?

34. Kuinka tärkeitä elämässäsi ovat lapset, työ, vapaa-aika, harrastukset?

- onko työn, perheen ja vapaa-ajan välinen tärkeysjärjestys aina selvää
- onko perheesi tukenut tai vastustanut tärkeysjärjestystäsi?

G) LAPSET

35. Onko perheen perustaminen ja lasten hankkiminen kuulunut aina suunnitelmiisi?

- jos ei, miten päädyit perustamaan perheen ja hankkimaan lapsia?
- voisitko ajatella hankkivasi lisää lapsia? (miksi / miksi ei)

36. Eroaako lastesi lapsuus jotenkin omastasi?

- onko tapsillasi erilaiset mahdollisuudet kuin sinulla oli lapsena?
- millaiselta lastesi tulevaisuus suomalaisessa yhteiskunnassa vaikuttaa?

37. Mitä lapsesi tekevät vapaa-aikanaan?

- harrastukset
- tunnetko lastesi kaverit/ tiedätkö missä lapsesi liikkuu?
- vaikuttaako lastesi vapaa-ajan käyttö sinun ajankäyttöösi?
- mitä pidät lastesi harrastuksista /vapaa-ajanviettotavoista?

38. Miten voit auttaa ja tukea lapsiasi tällä hetkellä ja tulevaisuudessa?

- apu koulutehtävissä, läksyjen valvonta
- koulutus, ammatinvalinta, taloudellinen tuki
- omien kontaktien käyttö koulutuksen, kesätöiden, yms. suhteen

39. Mikä mielestäsi on tärkeintä, mitä lapset voivat kotoaan saada?

(arvot, asenteet, tavat, tuki, turva, raha, tiedot, taidot)

40. Millaisia sääntöjä odotat lastesi noudattavan?

- TV:n katselu, videot, elokuvat
- taskurahat - liittykö rahan saanti velvollisuuksiin/tehtäviin?
- kotiintuloajat
- saatavat tavarat / asiat
- ruoka, pöytätavat, muu käytös

PÄIVÄKOTI / KOULU

41. PÄIVÄKOTI: Luotatko, että lapsesi saa tarpeeksi hyvän hoidon, kasvatuksen, ja turvan päiväkodissa?

KOULU: Luotatko, että lapsesi saa tarpeeksi hyvän kasvatuksen, koulutuksen ja turvan koulussa?

- Jos et, teetkö jotakin asian suhteen?
- Miten voit vaikuttaa päiväkotiin / kouluun?

42. Jos lapsilla on ongelmia koulussa tai päiväkodissa, kenen kuuluu puuttua asiaan?

- Jos ongelmia on ollut, miten olette ne selvittäneet?

43. Onko teillä mahdollisuutta valita millaiseen kouluun tai päivähoitopaikkaan lapsenne laitatte?

- erityiskoulut (Steiner, vieraskielinen, kuvataide, musiikkiluokka)
- erityispäiväkodit (erityispedagogiikka, vieraskieliset, jne)
- Institutionaalinen vai kotihoitopaikka, lastenhoitaja kotona, jne

H) TYÖ

ANSIOTYÖSSÄ OLEVAT

44. Kuvaile työtäsi ja työtehtäviäsi?

45. Mitä yleisesti pidät työstäsi?

- mihin olet tyytyväinen / tyytymätön?
- työaika
- voitko vaikuttaa omaan työhösi, miten?

46. Mitä työsi sinulle merkitsee?

- raha, toimeentulo
- ihmissuhteet
- voitko toteuttaa itseäsi työssäsi?
- valitsisitko saman työn uudelleen?

47. Miltä tulevaisuus vaikuttaa työpaikallasi?

48. Onko sinulla työhösi liittyviä tulevaisuuden suunnitelmia? Millaisia?

- Voisitko ajatella työskenteleväsi toisella sektorilla kuin nyt?
(yksityinen / julkinen)
- Oletko koskaan harkinnut yksityisyrittäjyyttä / oman firman perustamista?

49. Jos sinulla olisi varaa elää ilman palkkatyötä, jäisitkö "oloneuvokseksi" vai tekisitkö töitä joka tapauksessa?

50. Millainen olisi "unelmiesi työ"?

TYÖTTÖMÄT

51. Kerro työttömydestäsi

- miksi jouduit työttömäksi ja kuinka kauan olet ollut työttömänä?

52. Miten työttömyys on vaikuttanut sinuun itseesi? Entä perheeseesi?

- arkeen
- talouteen
- elämäntyyliin - asuminen, auto, ruoka, vaatteet, harrastukset
- itsetuntoon
- ihmissuhteisiin
- lasten tilanteeseen / puolison tilanteeseen
- terveyteen (fyysiseen / psyykkiseen)

53. Miten aiot jatkaa tästä eteenpäin - miten selviydyt?

- ystävät, tuttavat ja perhe
- miten ja mistä haet töitä?
- koulutus / ammatin vaihto?
- miltä tulevaisuutesi työelämässä vaikuttaa?
- miltä sektorilta (yksityinen/ julkinen) työnsaanti vaikuttaa todennäköisemmältä?
- olisitko valmis vaihtamaan paikkakuntaa / maata työn perässä?
- oletko koskaan harkinnut yksityisyrittäjyyttä / oman firman perustamista?

54. Jos sinulla olisi varaa elää ilman palkkatyötä, jäisitkö "oloneuvokseksi" vai tekisitkö töitä joka tapauksessa?

55. Millainen olisi "unelmiesi työ"?

TYÖ JA PERHE

56. Puhutteko työhön liittyvistä asioista kotona?

- jos ette, miksi?
- osaatko kuvailla puolisesi työtehtäviä - mitä hän tekee työssään?

57. Tietävätkö lapset, millaista työtä sinä ja puolisesi teette / teitte?

I) YHTEISKUNTA

SOSIAALISET EROT YHTEISKUNNASSA

Tässä tutkimuksessa käsittelemme elinolosuhteiden ja arkielämän erilaisuutta. Joidenkin mielestä sosiaaliset erot ovat katoamassa ja joidenkin mielestä nämä erot ovat vahvistumassa.

58. Ketkä mielestäsi ovat rikkaita ja ketkä köyhiä nykypäivän Suomessa?

- ketkä ovat syrjäytyneitä / huonompiosaisia?

59. Miten rikkaat ja köyhät erottuvat?

- elintaso (tulot/talous)
- koulutus
- asuminen
- vaatteet
- elämäntapa
- harrastukset
- terveys

- Mitkä ovat rikkaiden ja köyhien alueita omalla paikkakunnallasi / koko maassa?

60. Mistä nämä erot mielestäsi johtuvat?

- omaa / yhteiskunnan syytä
- ovatko erot mielestäsi oikeudenmukaisia vai epäoikeudenmukaisia?

61. Tunnetko itse kuuluvasi johonkin tiettyyn ryhmään / luokkaan?

62. Mikä mielestäsi yhteiskunnassamme on vialla ja miten sitä tulisi muuttaa?

63. Mikä näkemyksesi mukaan on syynä työttömyyteen?

POLITIikka

Ihmiset ovat sitoutuneet eri asteisesti ja eri tavoin erilaiin poliittisiin puolueisiin, vapaaehtoisjärjestöihin tai erilaisiin intressiryhmiin.

64. Oletko itse kiinnostunut politiikasta?

Oletko poliittisesti aktiivinen?

- paikallispolitiikka
- kansallinen politiikka
- kansainvälinen politiikka
- vapaaehtoisjärjestöt
- edunvalvontajärjestöt (esim. ammattiliitot)
- yhdistykset

65. Puhutteko kotona politiikasta?

66. Käsitleekö hallitus ja eduskunta sinun kannaltasi tärkeitä asioita?

- mitä asioita / mitä puuttuu

67. Miten voit itse vaikuttaa poliittiseen päätöksentekoon?

- Äänestätkö kunnallis-, eduskunta-, presidentinvaaleissa?

- Miten päätät, mitä äänestät? (henkilö, asia, aate)

- Haluatko kertoa, miten viimeksi äänestit?

- Onko poliittinen kantasi muuttunut viimeaikoina? Miksi?

- Millainen merkitys ammattiliitoilla on 90-luvun Suomessa?

J) SOSIAALISET VERKOSTOT

KARTOITUSKYSYMYKSET

Tarkoituksena on luoda kuva puolisoiden omista ja perheverkostoista siviiliyhteiskuntaan, markkinoihin ja valtioon liittyen.

68. Kun lähdette illalla ulos, ketä pyydätte lapsenvahdiksi?

Etunimi

69. Keneltä pyydät apua tai neuvoa lasten kasvatukseen ja terveyteen liittyvissä asioissa?

Etunimet

70. Keneltä voit/voitte pyytää esim. muutto tai remonttiapua?

.....

71. Kenen puoleen kääntyisit, jos tarvitsisit äkillistä taloudellista apua tai lainaa?

Etunimet / tehtävät

72. Jos toinen teistä olisi perustamassa omaa firmaa, keneltä pyytäisitte apua ja neuvoja?

.....

TYÖSSÄ OLEVILLE:

73. Jos sinä tai puolisoisi jäisitte työttömiksi tai toinen teistä haluaisi vaihtaa työpaikkaa, keneltä kysyisitte neuvoja / pyytäisitte apua?

.....

TYÖTTÖMILLE:

73. Oletko yrittänyt saada töitä ystäviesi, tuttaviesi tai sukulaistesi avulla?

Keiden?.....

Olemme puhuneet ihmisistä, jotka voivat auttaa ja tukea teitä erilaisissa asioissa. Nyt siirrymme puhumaan ihmisistä, joiden kanssa voisitte ajatella viettävänne aikaanne, seurustelevanne.

74. Keitä yleensä kutsutte kylään? Etunimet.....

.....

75. Kenen / keiden kanssa sinä ja perheesi vietätte vapaa-aikaanne?

.....

76. Kenen kanssa voit puhua sinulle tärkeistä henkilökohtaisista asioista, iloista ja suruista?

77. Onko muita sinulle itsellesi tärkeitä ihmisiä, joita ei vielä ole mainittu?

.....

78. Onko muita perheellesi tärkeitä ihmisiä, joita ei vielä ole mainittu?

.....

Noudata edellä olevia kysymyksiä saadaksesi kuvan perheen sosiaalisesta verkostosta. Käy lista läpi vielä kerran yhdessä haastateltavan kanssa ja kysy / tarkista seuraavat kysymykset jokaisen kontaktin kohdalta:

Kysy:

- kontaktin suhde perheeseen (sukulainen, ystävä, työtoveri, naapuri, muu)
- kontaktin (pää)työ / ammatti
- kuinka tärkeä ihminen kontakti on vastaajalle (Korkea - alhainen 1-4)
- onko kontakti sinun vai puolisoasi kontakti?

Täytä itse:

- sukupuoli
- yhteiskuntaluokka
- kontaktin tehtävät/merkitys (taloudellinen, sosiaalinen, symbolinen)
- sektori (kansalaisyht.k., markkinat, valtio),
- suhteen sisältö (kysymykset 68-78)

VERKOSTO RESURSSINA

79. Kuka on paras ystäväsi?.....

80. Miten perheesi jäsenet ovat sinulle tärkeitä?

81. Missä määrin ystävä- ja tuttavapiirisi on muuttunut aikojen kuluessa? Mistä muutokset johtuvat?

82. Kuinka tärkeä ystävä- ja tuttavapiiri on?

- sinulle itsellesi?
- perheellesi?

83. Onko ystävä- ja tuttavapiirisi tarpeittesi ja toiveittesi mukainen?

84. Koetko itse olevasi tukena ystävä- ja tuttavapiirisi ihmisille? Tarkenna.

.....

Kun verkostokartta on piirretty, näytä se haastateltavalle ja kysy

85. Jos kutsuisit kaikki ystäväsi- ja tuttavasi samoihin juhliin, miten luulet juhlien sujuvan?

86. Tuntevatko kaikki ystävä- ja tuttavapiirisi ihmiset toisensa vai eivät?

87. Missä määrin ystävä- tuttavapiirisi ihmiset ovat 'sinun', 'puoliosi' tai 'lastesi' kautta tulleita tuttavuuksia?

88. Onko sinulla aikaa ja tilaa itsellesi?

- vapaa-aika
- velvollisuudet
- ystävä- ja tuttavapiiriin / ihmissuhteisiin liittyvät huonot puolet
- sinua rajoittavia / kahlitsevia ihmissuhteita

89. Onko sinun ja ystäväsi ja tuttaviesi elämäntyyleissä tai -tilanteissa yhtäläisyyksiä tai eroja?

- miten nämä yhtäläisyydet/erot ovat mahdollisesti muuttuneet aikojen kuluessa?

K) LOPUKSI

90. Mitä toivot tulevaisuudelta?

- toiveet, haaveet, unelmat

Tampereen yliopisto
sosiologian ja sosiaalipsykologian laitos

LASTEN HAASTATTELURUNKO

Yhteispohjoismainen tutkimusprojekti:

Lapsiperheiden arkielämää pohjoismaisissa yhteiskunnissa vuonna 1996.

A) TAUSTAA

- 1. Mikä on sinun nimesi?**
- 2. Minkä ikäinen olet?**
- 3. Millä luokalla (koulussa) olet?**
- 4. Kerropa vähän perheestäsi, keitä perheeseesi kuuluu?**

B) ASUMINEN

5. Kuinka kauan olet asunut tässä talossa/asunnossa/kodissa?

- oletko muuttanut?
- muistatko vanhat kodit, missä asuit ennen?
- millaisia vanhat kodit olivat, miltä muutot tuntuivat?

6. Mitä tykkäät asua täällä?

- mikä on hyvää / huonoa?
- ympäristö, piha, mitä voi tehdä

7. Onko sinulla oma huone?

C) MAKU

8. Millainen musiikki on hyvää / huonoa?

9. Millaiset TV-ohjelmat ovat hyviä / huonoja?

10. Millaiset elokuvat ovat hyviä / huonoja?

- mikä on paras elokuva, jonka olet nähnyt?
- katseletteko vanhempien kanssa yhdessä elokuvia?
- puhutteko te niistä (vanhempien kanssa)?

11. Luetko kirjoja? Millaisista kirjoista pidät?

- mikä on paras lukemasi kirja?
- lukeeko joku sinulle?
- puhutteko te kotona siitä, mitä olet / olette lukeneet?

12. Millaisista vaatteista pidät, mitkä ovat hyvän / huonon näköisiä?

13. Jos haluat herkutella ja nautiskella, millaista ruokaa mieluiten syöt ja mitä juot?

14. Onko sinulla ja kavereillasi samanlainen maku?

- musiikki
- TV-ohjelmat
- elokuvat
- vaatteet
- ruoka

D) ELÄMÄN MUUTOKSET

15. Mitä isoja muutoksia sinun elämässä on tapahtunut?

- päiväkotiin meno / vaihto
- kouluun meno / vaihto
- muutto
- ystäväpiirin muuttuminen
- ystävän tai muun tärkeän ihmisen menetys
- sisarusten syntymä
- vanhempien ero
- sairaus
- läheisen kuolema

16. Millaista luulet elämäsi olevan 5-vuoden kuluttua?

E) ARKIELÄMÄ

17. Kuvaile tavallinen arkipäivä aamusta iltaan, mitä teet?

- koulupäivä / loma-aika?
- miten eri päivät eroavat toisistaan?
- miten viikonloput ja arkipäivät eroavat toisistaan?

18. Mitä teet vapaa-aikana?

- kenen kanssa?
- arkena
- viikonloppuisin
- loma-aikoina

19. Onko sinulla harrastuksia? Mitä?

- keiden kanssa harrastat?
- miten tulit aloittaneeksi harrastuksen?

20. Jääkö sinulla tarpeeksi omaa aikaa?

F) VANHEMMAT

21. Tiedätkö millainen vanhempiesi lapsuus oli?

- miten se eroaa omastasi?

22. Tiedätkö, mitä äiti / isä tekee työkseen?

23. Mitä vanhempasi tekevät, kun eivät ole töissä?

24. Mitä sinä teet yhdessä äidin kanssa? Entä isän kanssa?

JOS PERHEESSÄ ON TYÖTTÖMYYTTÄ:

25. Miten isän / äidin työttömyys on vaikuttanut sinuun / perheeseen / työttömään vanhempaan?

26. Miten voit auttaa vanhempiasi nyt / tulevaisuudessa (sitten, kun olet aikuinen)?

- siivous
- tiskaus
- roskien vieminen
- lohdutus, jne.

27. Millaisia sääntöjä sinulla on kotona?

- TV, videot, elokuvat
- kotiintuloajat
- taskurahat, saatavat tavarat / asiat
- Neuvotellanko säännöistä, voitko itse vaikuttaa niihin?
- Onko äidillä ja isällä erilaisia sääntöjä?
- Kuka päättää kotona eniten?
- Mistä voit itse päättää?

28. Millaisia sääntöjä on kodin ulkopuolella?

- koulussa, harrastuksissa, kun olet kylässä, kavereiden luona, lapsenvahdin kanssa, vieraiden aikana
- ovatko kodin ja koulun ,em. säännöt erilaisia? Miten?
- voitko itse vaikuttaa sääntöihin?

G) KOULUTYÖ - KOTITYÖT - OMA RAHA

29. Kuvaile koulunkäyntiä ja koulutyötäsi.

- mitä pidät koulunkäynnistä?
- mikä koulussa on kivaa / tylsää?
- kuinka pitkiä koulupäiväsi ovat?
- kuinka paljon aikaa sinulta menee läksyjen tekoon?
- mikä on lempiaineesi?
- onko sinulla kiva luokka?
- mitä pidät opettejasta / opettajista?

30. Jos saisit päättää, muuttaisitko jotakin koulussa? Mitä / miten?

- saavatko lapset päättää koulussa ?

31. Jos voisit valita, mihin kouluun haluaisit mennä? Miksi?

32. Jos sinulla on koulussa jotakin ongelmia, kenelle puhut niistä?

- jos sinulla on muualla ongelmia, kenen kanssa puhut?

33. Mikä sinusta tulee isona? Onko sinulla jokin toiveammatti?

JOS ON: miksi juuri se? Mikä siinä kiinnostaa?

Millaisia kouluja sitä varten pitää käydä?

KOTI- JA MUUT TYÖT

34. Millaisia kotitöitä teet?

Teetkö muita töitä?

- lapsenvahtina
- lehtien jakaminen
- naapurien / isovanhempien auttaminen, jne.

35. Saatto näistä töistä rahaa?

36. Onko sinulla omaa rahaa?

- viikorahaa
- onko sinulla pankissa rahaa? Onko oma pankkitili?
- mistä saat rahaa ja kuinka paljon?

37. JOS ON: Mitä teet rahoilla?

- säästätkö, mitä varten?
- mitä ostat?

38. Onko sinulla joitakin kalliita tavaroita?

- keneltä olet saannut ne?

39. Onko jotakin, mitä tarvitsisit / haluaisit? Luuletko saavasi sen?

- mitä kauheasti haluaisit, miksi?

H) PERHEEN TALOUS

40. Miten sinun mielestä teidän perhe tulee toimeen?

- onko rahasta tiukkaa , vai ei?

- JOS ON TALOUDELLISESTI TIUKKAA: miten se vaikuttaa sinun elämääsi?

41. Mitä teitte viime kesälomalla?

- hiihtolomalla?
- joululomalla?

42. Mitä haluaisit tehdä lomilla? Mitä et halua?

I) YHTEISKUNTA

SOSIAALISET EROT

43. Ketkä sinun mielestä ovat rikkaita ja ketkä köyhiä?

asuinalue, Suomi, maailmassa

44. Mistä näet, onko ihminen rikas vai köyhä?

45. Mitä luulet, miksi toiset ovat rikkaita ja toiset köyhiä?

46. Oletteko sinä ja perheesi rikkaita, köyhiä vai siltä väliltä?

- entä, jos vertaat kavereihisi?

POLITIIKKA

47. Hoitaako hallitus ja eduskunta sinulle tärkeitä asioita?

48. Voiko tai pitäisikö lasten voida vaikuttaa päätöksentekoon kotona?

- asuinympäristössä?
- koulussa?
- Suomessa?
- maailmassa?
- Mihin haluaisit vaikuttaa?

49. Tiedätkö lasten oikeuksista? Kuka niitä hoitaa tai valvoo?

YK:n lastenoikeuksien julistus

50. Mihin tai keneen lapset voivat ottaa yhteyttä, jos heillä on ongelmia?

Tunnetko jonkun joka on ottanut yhteyttä, oletko itse?

- onko sinua tai kavereitasi kiusattu koulussa, miten sitä on hoidettu?

J) SOSIAALINEN VERKOSTO

51. Kun vanhempasi lähtevät illalla ulos, kuka tulee lapsenvahdiksi vai menetkö jonkun luokse?

- mitä teet lapsenvahdin kanssa sellaista, mitä et tee vanhempien kanssa?

52. Keitä teillä käy kylässä? (omat kaverit, perheen ystävät ja tutut)

53. Keiden luona te käytte kylässä?

54. Keitä itse kutsut kylään?

55. Keiden kanssa sinä ja perheesi vietätte vapaa-aikaa / lomiam?

56. Kenen kanssa voit puhua sinulle tärkeistä asioista (iloista ja suruista)?

57. Kuka on paras ystäväsi?

Ketkä muut ovat ystäviäsi?

- kuinka kauan olet heidät tuntenut?

- mitä teet ystäväsi kanssa koulussa, kotona, harrastuksissa, jne.?

- muutokset: uudet kaverit, joku poissa, miksi?

Sisarukset, mitä teet heidän kanssaan?

(biologiset/sosiaaliset sisarukset)

58. Onko sinulla aikuisia ystäviä? Keitä?

59. Tuntevatko kaikki ystäväsi ja kaverisi toisensa?

60. Kenen paras kaveri sinä olet?

61. Ketkä ovat sinun sukulaisiasi? Kuinka usein tapaat heitä ja mitä te teette yhdessä?

62. Entä isovanhemmat? Kuinka usein tapaat heitä ja mitä te teette yhdessä?

YKSINHUOLTAJAN LAPSILLE:

63. Kuinka usein näet isääsi (äitiäsi)?

- jäätkö isälle (äidille) yöksi?
- mitä teette yhdessä?
- tapaatko isän/äidin sukua?
- miten isäsi/äitisi asuu, missä asuu?

- leimautuminen taustansa vuoksi (yh, romani, ulkomaal., työttömyys, avioero)

K) LOPUKSI

64. Mitä toivot tulevaisuudelta?

65. Miten haluaisit mieluiten asua aikuisena?

Millaisen perheen haluaisit?

66. Onko sinulla unelmia tai haaveita, millaisia?

(Haluaisitko piirtää kuvan teidän perheestä.)